

Ex. 15, 20-28

Schriftlezingen: 1 PETRUS 1, 3-9
EXODUS 15, 22-27

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

De tekst voor deze ~~Widda~~ dienst is Exodus 15, 24: Toen worde het volk tegen Mozes en zeyde: Wat moeten wij drinken.

Als we nu alleen deze tekst nemen, dan zou de preek kunnen gaan over dat volk, dat morrend achter Mozes aan was gekomen. Als wij die verhalen lezen over de uittocht, dan hebben we ook daarvan vaak een romantisch beeld. Het volk gaat met veel tamtam weg uit Egypte, waar komt dan in de stilte en leegte van de woestijn. We zien ze gaan, langzaam in een grote stoet, met hun schamele bezittingen, achter hun leider aan, achter Mozes aan. Maar als we vandaag horen, dat dat volk morrend achter Mozes aan ging, dan begrijpen we, dat dat volk niet zomaar gedwee meeging. Nee, er was veel onvrede onder de mensen. Maar zouden ze terecht komen, in Egypte hadden ze het toch betrekkelijk goed, er was werk, er was eten en drinken. Wat wij die Mozes toch met ons hier in deze steenwoestijn? Over de onvrede van het volk, daarover zou de preek kunnen gaan.

Maar als ik alleen dit vers neem voor een preek, alleen die vraag: Wat zullen wij drinken? Dan zou de preek ook kunnen gaan over het drankmisbruik en het alcoholisme. En dat drank alles kapot kan maken. Dat het bittere ervaringen zijn, waarin mensen zichzelf vastdrinken. Dat het vaak Mara is, bitter. Mensen drinken, omdat ze vanuit de bitterheid van hun bestaan heel even willen ontsnappen, en even het zoete van het leven willen proeven. Ze willen even het zoete van de dronkenroes ervaren. Maar ze weten dat ze weer in die bitterheid terug zullen vallen. Misschien mag dat vandaag in de verkondiging toch ook hardop gezegd worden, die waarschuwing, dat drank alleen maar bitterheid brengt. Daarover zou de hele preek kunnen gaan, maar dan doen we de schrijft geen recht.

In het begin lezen we: Drie dagreizen trokken zij door de woestijn. En drie is toch een getal van goedheid. De opstanding was toch op de derde dag, Jezus verkondigd toch tot driemaal toe de vergeving, en hij noemt toch de drieënige God? Maar hier in Exodus heeft het getal drie niet opgeleverd, wat mij ervan verwachten. Drie dagreizen trokken zij door de woestijn, zonder water te vinden. Het is een wonderlijke geschiedenis. Als Mozes de mensen door die machtige Schelfzee heeft gevoerd dan komen ze niet in het deloofde land. Ze vervuilen de vleespotten van Egypte voor het dorre Moestijnland, maar de vruchteloosheid heeft.

En de vraag die zich aan ons opdringt is deze: Wat moeten wij eigenlijk in die dorre vlaktes? Wat wil God met ons? Zouden we dan niet vanuit de vreugde van Pasen rechtstreeks door kunnen reizen naar het beloofde land? Maarom gaan wij achter onze voorouders en voorgangers aan naar de vruchteloosheid van de woestijn? Wat wil God dan van ons? *Wat wil God van ons?* Nog niet zo lang geleden hadden we het over het boek Ruth. En ook toen ontdekten we dezelfde vragen: Wat wil God eigenlijk.

met die vrouwen daar in Moab, wat moeten we met die bitterheid van het leven van Naomi? Noem mij maar Mara, zegt ze. Ik ken niet meer de vreugde van Pasen.

Gemeente, waar is vandaag de vreugde van Pasen gebleven? Het leven na Pasen lijkt vandaag op een bittere teleurstelling uit te lopen. Waar is dan die Bevrijder God? Waar is dan die God van het nieuwe leven, die Heer van het verbond, en van het beloofde land?

Als wij vanuit Pasen leven, vanuit de opstanding op de derde dag, en als wij dan na drie dagreizen nog steeds het levende water niet hebben gevonden, dan wordt God voor ons een vraag: Hij die ons een nieuw bestaan beloofde, waarom laat Hij ons sterven in deze woestijn?

Is God in uw leven ook een vraag, of is Hij een zekerheid in uw bestaan? Het kan beide.

Er zijn nog teveel mensen, die dorst en bitterheid kennen. Er zijn nog teveel Naomi's, die vragen om een nieuwe naam: Mara, bitterheid. Hoe zal God dan onze Heelmeester zijn, zoals het laatste vers zegt, ja, God zegt het zelf, in een zelfopenbaring: Want Ik de Here, ben uw geneesheer!

Wij kunnen veel van deze vragen te lijf gaan met één werkwoord, en dat is het werkwoord PROEVEN.

Als wij proeven aan de tijdelijkheid van dit bestaan, aan de drank, aan de vleespotten, aan het tijdverdrijf, aan de overdaad en de leegheid, dan proeven wij uiteindelijk alleen maar bitterheid. Misschien zullen deze dingen in het begin nog wel even een zoete smaak geven, maar uiteindelijk blijft er alleen maar bitterheid over. Dan worden drie dagen vier dagen, en vele dagen, en de rest van je leven: Bitterheid proeven we dan.

Maar laten we ons eens afvragen: Als we de vreugde van Pasen hebben gevierd, wat zouden wij dan willen proeven? Het allerliefst zou ik willen, dat God Zijn koninkrijk maar laat doorbreken, omdat er zoveel bitterheid en pijn om ons heen is. Maar het is de vraag of het beloofde land van zijn koninkrijk nu al aan de orde is.

Als we zien dat het volk Israël niet vanuit de slavernij meteen in het beloofde land kwam, dan moeten we zeggen: Wij zijn niets beter dan de joden: Zouden wij dan wel het koninkrijk binnengaan. Zouden wij niet net als de joden, na die tijd van slavernij eerst door de beproeving heen moeten?

Wat de Here God aan zijn volk wil leren dat is, dat zij niet zomaar op eigen kracht door de woestijn van het leven kunnen gaan, maar dat Hijzelf het is, die hen daar doorheen leidt. Juist in de woestijn moeten de mensen leren, dat zij volledig zijn aangewezen op de gaven van God. De woestijntijd is voor het volk een leer-tijd. Tussen Egypte en Palestina, tussen de bevrijding en de overvloed ligt nog een andere deel van ons leven. Wij kunnen niet zomaar van de een in de ander springen. Tuussen de bevrijding en de overvloed ligt de vruchtbare leer-tijd.

In die tussentijd, in de woestijn leert het volk, hoe zij op weg kunnen gaan, hoe zij moten samenleven, en hoe zij moeten

leven met God. daar in die steenwoestijn, geeft God aan zijn volk de Torah, de Tien woorden, als een regel voor het leven, en met die Torah moeten de mensen aan het werk, moeten ze zelf, met Gods hulp, een vruchtbaar bestaan opbouwen.

De harde woestijn is een confrontatie met de bittere werkelijkheid. Maar dat geldt tocht zeker ook voor de gemeente van Christus. Wij zouden de naam van Christus misbruiken als we vanuit het feest van Pasen ons zouden opsluiten in ons eigen geloof, onze eigen overtuiging. We zouden God beledigen als we niet als gemeente leren, om, met Gods hulp, midden in deze wereld te staan, en dus ook midden in haar bitterheid. Wij zijn als christenen geen knip voor de neus waard, als we knus kerk zijn, en morrend achter elkaar aangaan, en ondertuseen de wereld maar de wereld te laten.

Gemeente van Christus: U bent bevrijdt uit de slavernij. Christus heeft u bevrijdt uit de slavernij van zonde en dood. Maar de overvloed is nog niet aangebroken. Ja, de overvloed van Gods belofte en genade, die is ons aangezegd, Godezijdank, maar ondertussen bent u, gemeente vanm Christus, geplaatst midden in de wereld en midden in haar bitterheid en pijn. En dan zult u na drie dagreizen ontdekken: Nog steeds geen water.

Weet u wat het wonderlijke is van bronnen in de woestijn. Ze zijn er wel, maar we zien ze vaak niet. Woestijnbronnen waaien ogenblikkelijk weer dicht nadat eruit gedronken is. De eerste de beste windvlaag zorgt ervoor dat de bronnen onzichtbaar zijn. Maar als wij de bronnen niet meer zien, betekent dat dan, dat wij zomaar kunnen vragen: Waar is dan die God? Waar zijn dan die bronnen van de levende Heer? Ne, gemeente, als wij weten dat God de bron is van ons leven, dan vragen wij niet naar Hem, nee, dan stellen we Hem de vraag: O God wat moeten wij drinken?

Het is net als wanneer je op een feestje komt. De meestgestelde vraag op feestjes en partijen is: Wat wil je drinken? En meestal is dan het antwoord: Wat is er te drinken?

Zo is het in ons geloof ook: Zoals het volk de vraag stelde aan Mozes, zo mogen wij God vragen: Wat moeten wij drinken? En dan zal Hij ons vragen: Wat is er bij jullie, dat je kunt drinken. M.a.w. God vraagt: Kijk eens om je heen: Wat heb je allemaal? Wat kun je gebruiken om verder te komen in de woestijn van het leven. Wat heb je in je leven, dat je kan helpen om pijn en bitterheid te overwinnen?

En dan zullen wij antwoord moeten geven. Dan zullen wij bij onszelf na moeten gaan, wat wij van de Schepper gekregen hebben, om te gebruiken in ons leven. Ga het maar eens na bij uzelf. Wat heb ik van de Schepper gekregen, op mijn levensweg: Rijke zegeningen, vrede en vrijheid, eten en drinken, andere mensen heb ik ontmoet, liefde en vriendschap, maar ook het getuigenis van Christus.

Gemeente, de vraag is: Wat willen wij proeven?

Willen we het bittere, willen we de bittere nasmaak van tijdelijke genoegens? Wat wilt u proeven gemeente, in uw korte en tijdelijke leven? Is er in u een verlangen, om te proeven aan de vruchten van de Geest? Is er in uw leven ruimte, om die vruchten te laten groeien: Geloof, hoop, liefde, zachtmoedigheid, verdraagzaamheid, vergeving, en is er misschien zelfs de mogelijkheid dat deze vruchten zullen rijpen en geoogst kunnen worden? Wat wilt u proeven?

Het volk Israël wilde geen uitzonderlijke dingen proeven. Alleen water, levend water, om de levensreis te kunnen voortzetten. Maar we mogen ook niet doorschieten naar het andere uiterste, als dat bittere water eenmaal zoet is geworden, als we begrijpen dat Gods wil met ons niet bitter is, maar zoet, dan is het niet de bedoeling dat wij als één man ons op die waterbron storten. Nee, dat levende water is een rantsoen.

Dat levende water is het beeld voor de woorden van God. Van die woorden, uit Zijn woord zullen wij moeten leren leven. Gaandeweg, langzamerhand. Wij moeten leren van Gods woorden. Het is het rantsoen voor onze levensreis. En die woorden van God zijn heel eenvoudig samen te vatten:

Luisteren naar de stem van de Heer
Doen wat recht is in zijn ogen
Horen naar zijn geboden
En zijn inzettingen eerbiedigen.

Vanuit de chaos van Egypte, vanuit de bitterheid van de slaavernij breekt er voor het volk een vruchtbare tijd aan, want God schept orde in die chaos, God maakt het bittere zoet, God geeft mensen toekomst.

En dit bijbelgedeelte bezingt dan ook tenslotte de toekomst van de Heer. Want midden in de woestijn, midden in de vruchteloosheid van ons leven, temidden van alle bitterheid en angst, als wij nog even verdertrekken, dan komen we bij Elim. Mara zijn we voorbijgetrokken, de bitterheid voorbij, en dan zijn we bij Elim. Een oord van bronnen midden in de woestijn. De woestijn zal bloeien als een roos. Elim. Twaalf waterbronnen, voor elke stam één. En zeventig palmbomen, genoeg voor alle volken van de wereld.

Want de tocht van God met de mensen is bedoeld tot zegen voor alle volken. Hier bij Mozes zien we het begin van het wereldveroverende werk van God. De Heer die onze Herder is, en die ons leidt naar rustige wateren.

Er zij nog twee beelden waarop ik u wil wijzen vanmiddag. Allereerst is dat het stuk hout, waarmee Mozes het water aanraakt. Dat hout gemeente, da is het beeld voor het levende woord van God. Het verwijst naar de boom in het paradijs, de levende boom van eeuwig leven. Maar tegelijk in ons geloof zien we in dit hout ook het kruishout waaraan ze Christus hebben vastgespijkerd. Het groene hout. Niet het dorre hout. Nee, met Christus is er een einde gekomen aan de dorheid en aan de bitterheid van het leven. Daar is Hij doorheengegaan. Nee, het is het groene hout, de nieuwe levensboom.

En tenslotte wil ik nog eens herhalen, hoe God vandaag bezig is met ons leven. Wij zijn het, die Hem vragen: Wat zullen wij drinken? En Hij zal blijvend aan ons vragen: Wat hebben jullie te drinken? En dan zullen wij hopelijk naar Hem toegaan met de vruchten van de Geest. In die tussentijd van beproeving, die tijd tussen bevrijding en overvloed, in die tussentijd mogen we steeds God ontmoeten. En het zal vaak een tijd van beproeving zijn, maar als wij leven vanuit de vreugde van Pasen, dan zal diezelfde tijd van beproeving tegelijk al een tijd zijn, waarin wij een voorproefje krijgen van de goede vruchten van de Heer.

Gemeente dit is het evangelie van deze dag: Deze bittere wereld is alleen nog te helpen, wanneer onze Heelmeester en Genezer zelf komt, met macht en majesteit. We weten dat Hij is gekomen aan het kruishout, we weten en geloven, dat Hij is opgestaan. Als we dat geloof vasthouden, dan zullen ook wij proeven aan de bronnen van het paradijs.

Laten we maar gaan. Laten we God maar vragen, wat we aan moeten met de bitterheid en de pijn. Laten we samen met Hme de vruchten van de geest zoeken. Laten we gaan gemeente, voorbij Mara, laten we gaan naar Elim, naar de twaalf bronnen en de zeventig palmbomen. Laten we gaan gemeente, op onze levensreis, die na veertig dagen tot een einde zal komen. Laten we gaan, in het vertrouwen op God, en met de vreugde van Pasen als onze drijfveer. Laten we gaan, naar het land van belofte. Laten we op weg gaan, in de naam van Christus, want Hij is uw licht en uw leven. AMEN